

Genre: Barnbok 3–6 år
Titel: Hela Konkarongen
Författare: Laura Ruohonen
Översättare: Annika Sandelin
Illustratör: Linda Bondestam
Förlag: Förlaget
Sidantal: 40

”Hela konkarongen” är den tredje barnboken på rim jag recenserar i år. Laura Ruohonen har skrivit den, Annika Sandelin står för översättningen och Linda Bondestam för illustrationerna.

Det är en rutinerad och prisad trio som gått samman och de har flera gemensamma nämnare: Annika Sandelin översatte Ruohonens ”Havsodjur” 2019 och havet var också temat i Linda Bondestams ”Mitt bottenliv – av en ensam axolotl” som kom året därpå. I ”Mumindalens alfabet” (2021) diktade Annika Sandelin på rim till bilderna av Tove Janssons illustrationer och dessutom har Sandelin och Bondestam boken ”Säg hej!” ihop. Ju mer jag grottar ner mig i de tre författarnas verk desto fler beröringspunkter ser jag.

Tove Jansson är högst närvarande även i denna bok, ”Hela konkarongen” är en hyllning till hennes ”Hur gick det sen?” på mer än ett sätt. Pärmsidan och varje uppslag har försetts med hål (eller avklippta hörn) där läsaren får en glimt av nästa sida och i slutet av boken ser vi dessutom två sjömän bläddra i just ”Hur gick det sen?”

”Hela konkarongen” är ett svindlande äventyr från början till slut. En större grupp far på semester till en ö där de välkomnas av en guide. Det är ett brokigt sällskap bestående av en mamma, hennes tre valpar och ”andra raggiga resenärer”. Minst av dem är masken Macke med sitt rosa tuggummi.

Av resväskorna och ryggsäckarna att döma är det ett berest gäng: Tampere, Bombay och Las Palmas står det på etiketterna. Men förutom strandhugg och shopping bjuder den här resan på farligheter som ökenvandringar, djupdykningar i underjorden och linbaneturer över vulkaner:

”Linbanshissen gnisslar, svänger. / Ruggen blundar, vagnen kränger / över glödande vulkaner / giftig rök och iguaner. / Bossen fnyser: ’Allting här / ser ut som hemma ungefär.’ / Li skuttar vid vulkanens brant / och rapporterar: ’Intressant! / Här sprakar häftigt, spisen hettar. / Vi blir stekta som små plättar!”

Det går undan och språket är lika ostyrigt som handlingen och illustrationerna. Lena Ruohonen utmanar både läsaren och översättaren och jag föreställer mig att det första ett barn kommer att fråga är: Vad betyder konkarongen? Sedan: Vad är en iguan? Falang? Chaussée?

Det här är inte vilken saga som helst, författaren vill mer med sin bok. I äventyren finns klimathotet, överkonsumtionen, habegäret och ”fabeldjuret Stamp” som ”krossar allting där han går / med sina ludna jättetår.”

Masken Macke låter tatuera sig och det är ingen slump att han väljer att pryda sin kropp med fredsmärket, en tatuering så liten att jag inte ser den vid första genomläsningen. Varje gång jag tittar på ett uppslag framträder nya detaljer och finurligheter: det är som med Pettsson och Findus,

plötsligt ser man en höna man inte sett förr, eller som här övergödda turister med magväska och hamburgare i högsta hugg.

Habegäret illustreras bland annat med lockelser om att köpa allt ”sjukt billigt” och möjligheten att välja bakverk för 10, 100 eller 1000 euro.

Gänget utsätts minsann för både frestelser och faror:

”Med en störtflod kom vårt gäng / rakt in i kejsarns simbassäng. / På botten magiska skulpturer / från forna blomstrande kulturer. / Guiden varnar: ’Se er för! / Allt blir till guld som vid dem rör!’”

Krokodilen Kroko med dollartecken på sina glasögon räddas i sista stund och osökt går tankarna till Gamla testamentet, dels till berättelsen om dansen runt guldkalven, dels till Lots hustru som förvandlades till en saltstod.

I slutet av boken kommer vi till avdelningen ”Lost and Found”. Bland borttappade långkalsonger, nappar, knappar, ögonfransar och ödlesvansar finns flaskor och askar märkta med ”Förnuft och känsla”, ”Orden”, ”Riktningen” och sist men inte minst ”Vägen hem för alla borttappade”.

Än finns det hopp.

Yvonne Granqvist